

ÉLETÜNK

XLII. évf. 5. szám (42. Jg. Nr. 5)

Az európai magyar katolikusok lapja

2010. május

AZ ÍRORSZÁGI KATOLIKUSOKHOZ

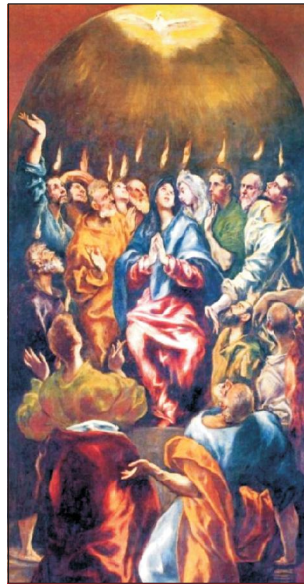
Részletek XVI. Benedek pápa
Írország katolikusaihoz intézett
lelkipásztori leveléből

Kedves Testvéreim, akik az Írországi Egyházhoz tartoztok, nagy aggodalommal írok nektek az egyetemes Egyház főpásztoraként. Hozzatok hasonlóan engem is mélyen felkavartak azok a hírek, amelyek szerint az Ír Egyház tagjai, különösen papok és szerzetesek, törékeny lelkű fiúkkal és fiatalokkal szemben követtek el szexuális visszaéléseket. Osztoznom kell a csalódottságban és az elárultság érzésében, amelyet sokan éreztek, amikor ezek a bűnös cselekedetek a napvilágra kerültek, és ahogyan az Ír Egyház vezetői ezeket az ügyeket kezelték.

Mint tudjátok, nemrégien elhívtam Rómába az ír püspököket, hogy számoljanak be róla, hogyan néztek szembe ezekkel a múltbeli ügyekkel és mutassák be, milyen lépéseket tettek, hogy megoldják ezt a nehéz helyzetet. A Római Kuria több főpapjával meghallgattam, amit elmondtak egyenként és csoportban is, az elkövetett hibák és a tanulságok elemzése, s a különféle folyamatban lévő programok és eljárások bemutatása kapcsán. Közös gondolkodásunk őszinte és konstruktív volt. Bizom benne, hogy ennek eredményeképpen a püspökök megerősödve folytatják most a múltban történt igazságtalanságok helyrehozatalát, s a fiatalokkal szemben elkövetett szexuális visszaélések kapcsán az igazságosság és az Evangélium tanítása fogja vezetni cselekedeteiket. (...)

Csak úgy állíthatunk fel világos diagnózist és találhatunk hatékony vezető utat, ha figyelemmel megvizsgáljuk a jelenlegi válságot kiváltó számos okot. Nyilván ezek között tarthatjuk számon a következőket: nem megfelelő folyamatok a papságra és szerzetességre jelentkező alkalmasságának megállapításában; elégtelen emberi, erkölcsi, intellektuális és lelki képzés a szemináriumokban és a novíciátusokban; a papság és más, tekintéllyel rendelkező személyek előnyben részesítésének társadalmi tendenciája, valamint a helytelen aggodás az Egyház jó híréről és a botrányok elkerülése érdekében, amelynek eredményeképpen a hatályos kánonjogi büntetéseket nem alkalmazták és az egyes ember méltóságát nem óvták meg. Sűrűn fel kell lépni ezeknek a tényezőknek a kiiktatása érdekében, amelyek oly tragikus következményekkel jártak az áldozatok és családjaik élete szempontjából és annyira elhomályosították az Evangélium fényét, amennyire évszázadok üldözései után sem került sor.

Szent Péter székébe történt megválasztásom óta számos alkalommal találkoztam a szexuális visszaélések áldozataival, s erre készen állok a jövőben is. Velük időztem, meghallgattam a velük történeteket, magamévá tettem szenvedéseiket, imádkoztam velük és értük. Pápaságom alatt korábban, az e tényekkel való szembenézés szándékával azt kértem Írország püspökeitől 2006-os ad limina látogatásuk során, hogy „állapítsák meg, mi az igazság a múltban történtekkel kapcsolatban (Folytatás a 7. oldalon)

Pünkösöd

El Greco (1541–1614) festménye
(Museo del Prado, Madrid)

Dsida Jenő PÜNKÖSD

Ujjong a lelkem s telve van örömmel:
Ma érkezik a régvárt vendég!

Bár lilium-palástot
Vehetnék vállaimra
S elébe úgy mehetnék
Hogy szűzféheren üdvözöljem Őt! –
Bár tüzrózsákat, égő sziveket
Szórhatnék szét a nagy világban,

Hogy illatot és színeket
És imákat találjon,
Amerre jár! –
Bár lenne szívem ünnepi
Zsolozsmát zengő, nagy harang,
Mely szétkelti örömet,
Hogy csengjen-bongjon tőle a határ!

Pedig, kit várok, csak egy kis madár,
Remegő szárnyu, hófehér galamb! –
– De benne ég az örök Láng,
A szent tevére ihlető nagy Isten!
Szemén pünkösdi tűzek nyelve csap ki
S így tekint le ránk!

Csak a pihegő, hófehér galamb!
De Őt imádom, amíg élek,
S előtte hullok térdre egyedül
Parányi semmiségem
Alázatos mély érzetében
Mikor felettem átrepül:
Mert ő az Ur és Ő a Lélek!

S tőle várjuk fényes újlását
A föld színének
Ő hozzá csap fel ezer ének
Ostromlón zugva pünkösöd hajnalán:
Oh jöjj el! Jöjj el! – – – –
Hallj meg világ a titkot:
Ma eljön hozzánk! – – – –
Ujjong a lelkem s telve van örömmel!

MA TELJESSÉ LETT A PÜNKÖSD ÜNNEPE

Pünkösöd ünnepe húsvét után a legrégibb ünnepünk. Története visszanyúl az Ószövetség világába. Mózes korától kezdve húsvét után hét héttel tartották a „hetek ünnepét”, amelyet hellenista hatásra pentekoszténak neveztek. Az ötvenedik nap eredetileg aratási, hálaadási nap volt. Nyelvünk – számos más nyelv között – ebből származtatja az ünnep ma használatos nevét.

A keresztények kezdettől fogva a húsvéthoz kötöttén tartották meg az ötvenedik napot. Ezen a napon három fontos esemény történt: a Szentlélek eljövetele mint Krisztus megváltó tettének gyümölcse és beteljesítője; az Egyház alapítása; és az egész világra kiterjedő missziós munka kezdete. Ezek az események Urunk, Jézus Krisztus ígérete alapján történtek, ezt tükrözi az Egyház e napra szóló Esti dicsérete is, amikor örömmel így énekel:

„Ma teljessé lett a Pünkösöd ünnepe,
alleluja;
ma megjelent a Szentlélek az
apostoloknak a tűzben,
és karizmatikus ajándékokat osztott
nekik;
elküldte őket az egész világra,
hogy hirdessék az igét, és tanítsák:
Aki hisz, és megkeresztelkedik,
üdvözlül, alleluja”.

Ókeresztény szokás szerint pünkösöd a húsvét és a húsvéti idő megkoronázása, amelyet Keleten és Nyugaton egyaránt ünnepeltek.

Azt azonban nem tudjuk pontosan eldönteni, hogy mikor került be az ünnep a liturgikus naptárba. Vannak, akik Szent Pál apostol megjegyzésében – „pünkösödig maradok Efezusban” (vö. I Kor 16,8) – már a keresztény pünkösödöt értik. Az azonban biztos, hogy az Elvirai Zsinat

(313) tanítja, ha valaki nem tartja meg pünkösöd ünnepét, új tévtanítást vezet be az Egyházba. A IV. században már egyre több említés történik az ünnepről. Főleg annak kapcsán, hogy ez az ünnep húsvét után a másik keresztelési nap. Azokat keresztelik ezen az éjszakán, akik valamilyen ok miatt nem részesülhettek húsvétkor a beavató szentségekben. Ennek emlékei maradtak meg Szent Ágoston és Nagy Szent Leó pápa beszédeiben, akik az újonnan megkereszteltettséghez szölettek. A liturgiát éppúgy az Eucharisztia ünneplésével fejezték be, mint húsvét éjszakáján.

Pünkösöd napjának jeruzsálemi megünnepléséről a IV. század végén Etería zarándoknó is megemlékezik. A Gelazius- és a Gergely-féle szakramentáriumok több könyörgést és miseszöveget is tartalmaznak erre az ünnepre, a virrasztáskor pedig több szentírási részt olvastak fel. Voltak olyan helyek is, ahol pünkösöd vigiliáján még bójtót is tartottak. Később ez a virrasztás szombat délutánra került át. A középkorban több külsőséggel is emelték az ünnep jelentőségét. Szekvencia is került az ünnephez, és a VI. századtól nyolccaddal ünnepelték, amely egészen a II. Vatikáni Zsinat liturgikus rendelkezéséig érvényben volt.

Verbényi István/MK

MISSZIÓ AZ IDEGENBEN

Európai papi konferencia Esztergomban

Misszió az idegenben címmel tartották meg az Európai Magyar Papi Konferenciát április 12. és 15. között Esztergomban, a Szent Adalbert Központban. A tanácskozásról Cserháti Ferencet, az MKPK külföldi magyarok lelkipásztori gondozásáért felelős püspökét kérdezte a Magyar Kurír szerkesztője.

– Európában ennek a találkozónak komoly hagyománya van, de az utóbbi években az Egyesült Államokban és Kanadában is szerveztek ilyen összejöveteleket. Idén azért esett Esztergombra a választás, mert a Papok éve alkalmából a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia döntése alapján április 15-én Esztergomban tartották az országos papi találkozót, amelyhez így a konferenciára összegyűlt lelkészek is csatlakozhattak.

A külföldön szolgáló magyar papok április 13-án délelőtt Erdő Péter bíborossal találkoztak. Különösen nagy öröm – mondta a bíboros –, hogy a találkozóra Esztergomban – a Magyar Sionban – kerül sor. Erdő Péter abban erősítette meg a résztvevőket, hogy a munka, amit végeznek, igen fontos a kereszténység és a

magyarság számára, hiszen egyaránt szolgálja a hívek hitének és magyarságának, magyar katolikus kultúrájának megőrzését.

A konferencia célja a lelki feltöltődés, a képzés, a tapasztalatok cseréje, de mindig szerveznek kulturális programokat is. Ennek jegyében látogatták meg a kincstárat,

(Folytatás a 6. oldalon)

Találkozás Erdő Péter bíborossal a Szent Adalbert Központban
(Fotó: Tóth János)

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

Mit tett XVI. Benedek a papi szexuális visszaélések ellen?

Az utóbbi hetekben egyre több híradás számolt be egyházi személyek által kiskorúakkal szemben elkövetett szexuális visszaélésekről. A téma azután került a nemzetközi média érdeklődésének homlokterébe, hogy az írországi vizsgálatokat követően az ottani Katolikus Egyház a pápa buzdítására elismerte a korábbi esetekkel kapcsolatos felelősségét, és bocsánatot kért. Nemsokára más európai országokban is előkerültek régi gyermekmegrontási esetek. A Vatikáni Figyelő összefoglalta, mi mindent tett a papi szexuális visszaélések ellen a jelenlegi pápa.

A Katolikus Egyház vezetőivel szemben az a vád, hogy bár tudtak a pedofil visszaélésekről, nem tettek semmit azok megelőzése érdekében, illetve a bűnösök egyházi és világi felelősségre vonása érdekében. Azért, mert nekik úgymond csak az Egyház jó hírének védelme volt a fontos, s ezért igyekeztek inkább elutasolni a botrányokat.

Mielőtt téves általánosítót következtetésekre jutnánk, érdemes leszögezni egy-két dolgot. Szakértők szerint a pedofília sajnos lényegében minden olyan területen jelen van, ahol gyermekekkel intézményesen foglalkoznak: iskolákban, árvaházakban, kollégiumokban, egyházi és vallási közösségekben (és bizony felekezettől függetlenül), sőt a családokban is. Megvizsgálva a helyzetet, az is kiderül, hogy az érintett intézmények közül éppenséggel a Katolikus Egyház az, amely a legtöbbet teszi e szörnyű visszaélések ellen. S az utóbbi időben mind határozottabbá váló egyházi fellépés éppenséggel Joseph Ratzinger bíboros, jelenlegi Szentatyánk nevéhez fűződik.

Joseph Ratzinger ugyanis a Hittani Kongregáció prefektusaként kénytelen volt szembesülni a klérus által elkövetett legsúlyosabb visszaélésekkel. Ő volt az, aki a következetesebb fellépés végett 2001-ben szigorúbb eljárási szabályokat dolgozott ki többek között a papi pedofilbotrányok kezelésére, az ő munkája nélkül nem született volna meg sem a szigorításokat elrendelő Sacramentorum sanctitatis tutela, sem a De delictis gravioribus. S pont ezen utasítását szokták – tájékoztatatlanságból vagy elfogultságból – annak bizonyítékaiként felhozni, hogy az Egyház tiltotta volna az ilyen esetek jelentését a világi hatóságoknál. Holott kánonjogi szabályról van szó, amely csakis az Egyházon belüli eljárásokkal és büntetésekkel foglalkozik, ami mellett mindig is megvolt az érintettek joga ahhoz, hogy ha bántalmazást szenvedtek, akkor a rendőrségre forduljanak; s bizony ez számos most elővett esetben meg is történt.

Ugyancsak XVI. Benedek volt az, aki 2005-ben megszigorította a papságra való alkalmasság vizsgálatát, kifejezetten kizárva, hogy tartósan homoszexuális hajlamú személyeket pappá szenteljenek. Ez azért is lényeges, mert a vizsgálatokból kiderült, hogy a papok által elkövetett visszaélések túlnyomó többségében a homoszexuális hajlam is szerepet játszott.

És szintén XVI. Benedek volt az, aki bíborosként és pápáként is nagy határozottságot mutatott akkor is, amikor bizonyos esetekben fontos egyházi személyekkel szemben kellett eljárni. Például a napokban is emlegetett Marcial Macielle, a Krisztus Légió Kongregáció alapítójával, illetve Groer bécsi bí-

boros érsekkel szemben, akit a '90-es évek végén az ellene felmerült vádak nyomán visszavonulásra kényszerített a Szentszék (mint azt Schönborn bíboros most felelevenítette, Ratzinger bíboros ennél tovább is ment volna, rendes eljárás alá akarta vonni Groert). Nemrég a New York Times állította úgy be az általa megszerzett dokumentumokat, mintha a pápa még a Hittani Kongregáció prefektusaként futni hagyott volna egy pedofilállával vádolt papot. A dokumentumokból azonban, mint azt megírtuk, éppen ennek az ellenkezője rajzolódott ki.

Legutóbb pedig XVI. Benedek volt az, aki az írországi katolikusokhoz írott levelében mindeddig a legvilágosabban fogalmazott az Egyházon belüli pedofilárról. Nemcsak elítélte a botrányos eseteket, s együttérzését fejezte ki az áldozatok iránt, továbbá az Egyház többi ártatlan papja és világi hívője iránt, akiket a botrányok esetleg elbizonytalanítottak; hanem a felelősségre is rámutatott – konkrétan a hivatásukat eláruló papok és a felügyeletet, valamint a szükséges szankciók alkalmazását egykoron elmulasztó püspökök felelősségére –, felszólította mindannyiukat a következmények vállalására.

Ennél azonban tovább is ment a pápa. Felhívta a figyelmet azokra a mélyen húzódó okokra is, amelyek a botrányos esetek előfordulásához vezethettek. Hiszen a jövőbeni megelőzés nem lehetséges az okok ismerete nélkül. A visszaélések történelmi kontextusa a szekularizált társadalom, az Egyházba is beszűrődő világias szellem, a hitet tápláló rendszeres vallásgyakorlat elmaradása volt. A kellő fellépés hiányát a pápa arra a téves megközelítésre vezeti vissza, amely elhanyagolta az Egyházon belül a jogszabályok és a rend következetes betartatását. Az Egyház jó híre persze fontos, de ennek nem szabad az igazság rovására mennie.

(Vatikáni Figyelő)

IMASZÁNDÉKOK

Májusra

I.

Általános szándék: (Emberkereskedelem): Hogy vessenek véget az emberi lényekkel üzőtt szegényes és elvetemült kereskedéseknek, amely elszomorító módon érinti a nők és a gyermekek millióit.

Korunk egyik legszegényesebb, legigazságtalanabb és legvisszatasztálóbb jelensége az a fajta kereskedelem, amelyet emberi személyekkel üznek nemi vagy ipari kizsákmányolás céljával, az áldozatok szabad akaratát semmibe véve. Nem más ez, mint rabszolgaság, amely korunkban is, éspedig valamennyi világgrészen, milliósámbra emészti fel az embereket.

Az emberkereskedelem világszinten jelentékeny mértékben nőtt a kilencvenes évek óta. A visszaélések között a Nemzetközi Elvándorlási Hivatal jelentése szerint ott szerepel „a megerőszkolás, a kizsákmányolás, az adósrabszolgaság; az emberkereskedés és az áldozat családjának, vagy az áldozattal kapcsolatban álló személyek zsarolása, valamint a fizikai, nemi és társadalmi erőszak egyéb formái”. A szervezet még hozzáteszi: „az olcsó munkára, a nemi szolgáltatásokra és bizonyos bűnözési tevékenységekre irányuló kereslet adja az emberkereskedelem erendődő okát.”

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tájékoztatása szerint 2005-ben az emberkereskedelem volt világszinten a három legjeldősebb jogellenes tevékenység egyike; csak a kábítószer-kereskedés és a fegyverkereskedelem előzte meg. Becslések szerint évenként mintegy 32 milliárd dollár hasznot hoz. Az Egyesült Nemzetek illetékes szerve így tudja, hogy az emberkereskedelem áldozatait főleg szexuális kizsákmányolásra és kényszermunkára használják.

A maffiatevékenység hatalmas titokzassalgal folyik, és ezért szinte lehetetlen kideríteni, hány áldozata van az emberkereskedelemlennek. Az évi becslés hétésszázmillió és kétfélszázmillió között (tehát egészen bizonytalanul) ingadozhat. Ázsiában találjuk a legnagyobb létszámot.

Egyre nő azoknak a nemzeti politikai tekintélyeknek a száma, akik csodát vallanak a hatékony lépések megtételében. Hallgatás, tudatlanság, tehetetlenség: e tényezők mellett növekszik a rablás és zsarolás hálózata. Keves ország rendelkezik némileg is hatékony törvényi eszközzel az emberkereskedelem megfékezésére.

2005. október 18-án XVI. Benedek pápa az elvándorlók és menekültek 92. világnapjára küldött üzenetét; többek között ezt olvassuk benne: „Szükséges megemlíteni az emberekkel, főleg nőekkel folyó kereskedést, amely virágzik ott, ahol korlátozottak a lehetőségek élet színvonaluk emelésére, sőt egyáltalán a túlélésükre. Könyví a kereskedőnek, hogy felkínálja saját „szolgáltatásait” olyan áldozatoknak, akiknek gyakran halvány fogalmuk sincs arról, mi vár rájuk. Bizonyos esetekben ezek olyan asszonyok és lányok, akiket arra számnak, hogy szinte rabszolgaként kizsákmányolják munkavégzésükben, sőt nem ritkán a szexiparban is.”

(Folytatás a 4. oldalon)

MÉDIASZENZÁCIÓ LETT A BOTRÁNYOKBÓL

A pedofilbotrányok „tálalása” az Egyház lejárásától cöllozza, s így az erkölcs erőteljes hangjának elnémítására irányul. A módszer pedig a francia forradalom előtti eseményekre emlékeztet – írja egy neves katolikus szerző.

A botrányok harsány médiavisszhangjával kapcsolatban Elizabeth Lev, az Inside the Vatican, a Sacerdos és a Zenit elismert cikkírója fejti ki véleményét a Politics Daily hasábjain. A Duquesne Egyetem római campusán oktató művészettörténész a Szentszékhez akkreditált korábbi amerikai nagykövet, Mary Ann Glendon lánya.

„Senki sem tagadja a papok töredék kisebbségének bűnét és az általuk okozott kárt – szögezi le a szerző –, ám helytelen viselkedésüket egyesek arra használják fel, hogy lejárassák a klérus túlnyomó többségét. Olyan papokat is bezsennyeznek, akik plébániájukon egyszerű, szent életet élnek a hívők szolgálataiban.” Lev párhuzamba állítja a francia forradalom előtti időszakban a katolikus egyházi személyek ellen irányuló „állandó ellenséges támadásokat” azzal, ahogyan napjainkban a média lefesti a Katolikus Egyházat.

Miután az 1789-es francia nemzetgyűlés korlátozza a király hatalmát, mind gyakoribb lett a katolikus egyházi személyek elleni kemény hangú vádaskodás. „Egyháziak által elkövetett erkölcsatlenségek elszigetelt eseteket nagytítottak fel, hogy az egész papságot romlottnak tüntessék fel (a helyzet ironiája, hogy mindezt a féktelen szexuális szabadság korában tették). A francia propagan-

disták éjt nappallá téve azon fáradoztak, hogy botrányokat ássanak elő a múltból, évtizedekre, sőt akár évszázadokra visszamenően” – írja Lev.

A szerző Edmund Burke politikus és író szavait idézi, aki 1790-ben megállapította, hogy ezek a vitázók úgy mutatták be az egész Francia Egyházat, mint „ál-ságos, pénzéhes, hatalomvágyó szörnyetegek gyűlékezését”. „Nemigen hiszek annak, aki ócsárolja azokat, akiket kifosztani készül. Inkább úgy sejtem, hogy olyankor rágalmozni meg valakit, vagy nagyitják fel elkövetett vétkeit, amikor büntetésükből hasznot remélnek” – figyelmeztetett Burke akkor, amikor a forradalmárok éppen az egyházi földek elkobzására készültek.

Lev szerint „nincs szükség Edmund Burke politikai éleslátására ahhoz, hogy az ember elgondolkodjék, vajon miért kizárólag a Katolikus Egyház részesül ilyen elbánásban”. Mint írja, a szexuális visszaélések „szaftos” médiatúdozástai azt sugallják, mintha csakis a katolikus klérus tagjai követnének el ilyen bűntetteket; ráadásul a botrányok előkelőbb helyen szerepelnek, mint az indiai és az iraki keresztények jelenleg is zajló lemészárlásának hírei.

A szerző felhívja a figyelmet, hogy becslések szerint az Egyesült Államokban mintegy 39 millió áldozata van a gyermekek elleni szexuális visszaéléseknek, amelyeket legnagyobb arányban családtagok követnek el. A cikkben idézett források szerint a tanároknak 5%-a, a katolikus papoknak kevesebb mint 2%-a vádolható szexuális visszaéléssel.

Elizabeth Lev úgy látja: a katolikus papok elleni támadások mögött az a szándék húzódik meg, hogy „lerontsák a közéletben megszólaló, erőteljes erkölcsi hang hitelet”. Megjegyzi, hogy a szexuális visszaélésekről érkező híradások Amerikában éppen akkor váltak igazán hisztérikussá, amikor a katolikus püspökök kifejezték tiltakozásukat az egészségügyi reform ügyében született végső döntéssel kapcsolatban. „Az Egyház erkölcsi hangjának elhallgattatásához az egyháziak lejárását találták a legmegfelelőbb eszköznek” – mutat rá.

Burke a kereszténység „teljes megsemmisítésének” előkészítését látta abban, ahogyan egyházellenes kampány során „általános megvetés” tárgyává tették az Egyház képviselőit – írja Lev, emlékeztetve, hogy a forradalmi terror idején több száz papot küldtek a guillotin alá. „Reméljük, az amerikaiak lesznek annyira józanok, hogy jóval előbb irányt váltsanak, mint hogy ide jutnánk” – zárja gondolatait a szerző.

(Magyar Kurír)

MISSZIÓK ÉVE 2010

A kalocsai rendezvénysorozat a „Misszionaryunkról Nevezett Kalocsai Iskolánövérök története 1860-tól napjainkig” című színdarabbal indult a Nagyasszonyunk Iskola aulájában március 25-én este 7 órakor. Április 8-ától megtekinthető a Kalocsai Főegyházmezei Gyűjtemények misszi-

ós kiállításai az érseki palotában és a Katona István Házban. A jezsuiták és a Kalocsai Iskolánövérök kínai missziója 1922–1950 között címmel időszaki kiállítást nyitottak április 9-én az Érseki Könyvtár és az Érseki Kincstár helyiségeiben, amely október 31-ig lesz látogatható. □

Az ülés résztvevői a wellandi Keresztelő Szent János görög katolikus templomban

ÜLÉSEZETT A KANADAI MAGYAR PAPI EGYSÉG

A Kanadai Magyar Papi Egység (KMPE) április 13-án tartotta meg szokásos tavaszi összejövetelét, amelyre az ország különböző pontjairól érkeztek a paptestvérek. Ez alkalommal a terület új hagyományt próbált teremteni, mivel az elmúlt szokásoktól eltérően, az idén nem a torontói Szent Erzsébet Plébánia adott otthont az ülésezőknek, hanem a wellandi Keresztelő Szent János Görög Katolikus Plébánia volt a gyűlés házigazdája. A KMPE ezzel azt szeretné elérni, hogy a paptestvérek egy-egy egyház-községet közelebbről megismerjenek, és így kifejezzék az egymás iránti szolidaritásukat.

Az összejövetelt görög katolikus szentmisével nyitották meg, amelyen Msgr. Bodnár István volt a főcelebráns. Szentbeszédében Bodnár atya kifejtette, hogy a papnak kötelessége önfeláldozó, odaadó és példás életet élni, amelyből a hívek meríteni tudnak, hogy a krisztusi utat követni tudják. A szentmisét a pápai himnusz elénekkelésével zárták, a Szent-anya iránti hűségéből és szolidaritásból.

Az ülés egyik főtémája az Egyházat érintő támadások volt, amelyet a közelmúltban tapasztalni lehetett. A terület fontosnak tartja, hogy a jelenlévők egyrészt a hívek felé hangsúlyozzák azt, hogy bár visszaélések történtek, ezek csupán a papság kis százalékát érintik. Nem szabad megfélemlíteniük arról a sok önfeláldozó papról, akik hősies munkát végeznek világszerte. Másrészt pedig fontos a hivatást arra buzdítani, hogy védjék papjaikat és Egyházukat az esetleges alaptalan támadásoktól.

A másik fontos témája az összejövetelnek a kanadai egyházközségek helyzete volt. A nagyobb központok (pl. Toronto, Montreal, Calgary) egyházközségei élet-erősek, reményekkel tekinthetnek a jövőbe. A kisebb városokban és településeken viszont más a helyzet. A fiatalok ezekről a településekről a nagyvárosokba költöztek az ott található munkalehetőségek miatt. Így a kisebb központokban lévő egyházközségek nehéz helyzetbe kerültek. A területet jövőképet próbált összekovácsolni, és megoldásokat találni ezekre a problémákra, nehogy egyes magyar értékek elveszzenek az esetleges felszámolásokkor.

Az ülés azzal a végszóval zárult, hogy június 7-én újra találkoznak a KMPE lelkipapok, amelyen Cserháti Ferenc, a külföldön élő római katolikus magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök is jelen lesz.

Androvich Tamás
a KMPE titkára

A PAPOK ÖNMAGUKAT AJÁNLIJÁK FEL

Magyar papi találkozó

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia magyar papi találkozót szervezett a Papok éve alkalmából április 15-én Esztergomban. A találkozóra minden magyar ajkú pap meghívást kapott határon innen és túl. Az egynapos találkozó meghívott előadója és az ünnepi szentmise szónoka Raniero Cantalamessa kapucinus szerzetes, a Pápai Ház szónoka volt.

A Papok évének központi rendezvényére több mint 600 pap érkezett az egykori nagyszeminárium épületében kialakított Szent Adalbert Központba. Jelen volt Juliusz Janusz érsek, apostoli nuncius, és csaknem az egész magyar püspöki kar, valamint határon túli magyar nemzetiségű püspökök is.

A találkozó közös imádsággal kezdődött, majd Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek köszöntötte az egybegyűlteket. Ezután Raniero Cantalamessa tartotta meg lelkigyakorlatos elmélkedésének első részét, amely után a bazilikában közösen bemutatott szentmise következett.

A papi találkozó szentmiséjén mondott prédikációjában Raniero Cantalamessa az Oltáriszentség misztériumának lényegéről beszélt. Elmondta: Krisztus

áldozatának bemutatása azt jelenti, hogy a papoknak is önmagukat kell felajánlani, hisz nemcsak arra van meghívásuk, hogy az Eucharisziát megünnepeljék, hanem hogy Eucharisziát legyenek Krisztussal. Cantalamessa egy hasonlaltal élve világította meg ezt: egy elsőszülött fiú nagyon szereti az édesapját, akinek nagy ajándékot akar készíteni a születésnapjára. Mielőtt ezt átadná, megkéri a testvéreit, hogy ők is írják alá azt. Az ajándékot tehát az összes testvér ajándékaiként kapja az édesapa, pedig csak egy fizette meg annak az árát. Ez történik a szentmisében is. Jézus, a legnagyobb testvér végtelenül szereti Édesapját. A lehető legnagyobb ajándékot akarja adni, fiúi szeretetét, ami engedelmes a halálig. De mielőtt ezt átadja, azt kéri testvéreitől, a papoktól, ők is írják alá, és ezáltal az úgy érkezik el az Atyához, mint összes testvére ajándéka.

A délután során Raniero Cantalamessa megtartotta lelkigyakorlatos elmélkedésének második részét. A templomban a hívek tanúságtételével folytatódott a program, amelyet szentségimádás és a vesperás elimádkozása zárt.

Magyar Kurír
Fotó: Mudrák Attila

Szentmise az esztergomi bazilikában. A Papok évének központi rendezvényére több mint 600 pap érkezett határon innen és túlról

Ternyák Csaba egri érsek és Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek Raniero Cantalamessa, a Pápai Ház szónokának előadásán

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai egy-egy gyertyát helyeztek el Mindszenty bíboros sírjánál a bazilika kriptájában

PÜSPÖKI LÁTOGATÁS GENFEN

A Genf környéki magyar katolikusoknál tett látogatást Cserháti Ferenc püspök, a nyugati svárványközségek főpásztora.

A Genfi Magyar Katolikus Közösség több mint fél évszázada működik. Ma már nem az ötvenhatos menekültek felkarolása a legfőbb célja, hanem a Kárpát-medencéből újonnan érkező magyar ajkú katolikusok befogadása és lelkipondozása.

A főpásztori látogatás azért volt időszerű és fontos, mert a misszióknak közel egy éve nincs állandó lelkipásztor; jelenleg szerzetespapok vállalják a Budapest és Genf közötti utazás fáradalmait, hogy havonta kétszer mondjanak magyar nyelvű szentmisét Lausanne-ban és Genfben. Cserháti püspök találkozott Pierre Farine genfi segédpüspökkel és Marco Schmiddel, a „Migratio” országos igazgatójával. Az ő feladat körébe tartozik a Svájc területén működő idegen nyelvű közösségek felügyelete.

A március 21-i szentmisén, ebédén és megbeszéléseken részt vettek a testvérközségek képviselői is Baselből, Bernből, Lausanne-ból és Fribourgból. A lehetséges megoldások között szóba került egy fiatal pap továbbtanulásának lehetősége a közeli Fribourgi Katolikus Egyetemen, ami összeegyeztethető lenne a magyar közösségek pasztorációjával. Ez a megoldás hosszabb távon erősítené a Svájci és Magyar Katolikus Egyház közötti kapcsolatot is.

Mercz László

Cserháti püspök a lelkipásztori ellátásról is tárgyalt

TORONTÓI JUBILEUM

Idén ünnepli fennállásának 25. évfordulóját a torontói Szent Erzsébet Magyar Plébánia.

„Huszonöt éve költözött új helyre a torontói Szent Erzsébet-templom, ami akkor még a város szélén volt, ám ma már központi helynek számít. Az első ünnepi mise 1985 augusztusában, a templomszentelés pedig októberben volt, ezért szeptemberben szeretnénk tartani egy nagy megemlékezést. Az ünnepélyes templomszentelési emlékmise november 21-én lesz, amelyen a torontói érsek is részt vesz” – nyilatkozta Sajgó Szabolcs plébános a Vatikáni Rádiónak.

A hangsúly a folyamaton, az ünnephez vezető úton van; a cél a közösség építése, lelki megújítása, minél több új ember bevonása. A szervezés és a programok mellett minden szerdán szentségimádást tartanak. El akarják juttatni minden kanadai magyar katolikus kezébe a rózsafüzért, hogy imádkozzanak a megmaradásért. Ezért magyar rózsafüzért készítettek, ami színeiben magyar, de igazán akkor lesz az, ha használjuk, imádkozunk a torontói magyarokért és a nagy bajban lévő anyaországért – mondta Sajgó Szabolcs jezsuita a Vatikáni Rádiónak, hozzátéve: „egyelőre ezer rózsafüzér készítését tűzték ki célul. Nem a gazdasági megújulás az első, hanem a hitbeli”. □

A Szent Erzsébet-templom

Gyermekeknek

AZ ÉDESANYÁK HÓNAPJA

Május hónapban édesanyjainkat ünnepeljük. Talán meglepődtek, hogy többes számot használók, mondhatnátok: mindenkinek csak egy édesanyja van. Itt, a földön igen, de nekünk, keresztényeknek az égben is van édesanyánk: a Szűzanya.

Amikor Jézus a keresztfán haldoklott, csak nagyon kevesen mertek vele maradni. Ekkor a Mester legkedvesebb tanítványára, János apostolra bízta édesanyját. Az Evangélium ezt így írja le: „Amikor Jézus látta, hogy ott áll az anyja és szeretett tanítványa, így szólt anyjához: »Asszony, nézd, a fiad!«. Aztán a tanítványhoz fordult: »Nézd, az anyád!«. Attól az órától fogva házába fogadta a tanítványt.” (Jn 19, 26-27)

Így Mária a mi édesanyánk is lett, s Jézus pedig a testvérünk.

Égi édesanyádhoz ugyanúgy szólhatsz, ugyanúgy elmondhatod neki gondjaidat, örömeidet, mint földi édesanyádnak. Biztos lehetsz benne, hogy meghallgat, nála jobb közbenjártot nem találhatsz

Istenhez. Hiszen hogyan is tudna nemet mondani Jézus, a saját édesanyjának.

Persze az imádság nem olyan, mint egy automata: bedobod a pénzt, kijön, amit venni akarsz. A Jóisten sohasem ad nekünk olyant, ami veszélyezteti a mennyországba jutásunkat. Ha kérjük, akkor sem. Csak azt adja, ami a javunkra válik. Így van ezzel földi édesanyánk is. Amikor egészen kicsi voltál, biztosan te is szeretted volna ebéd közben a késsel vagy a villával játszani. Anyukád viszont nem adta oda neked, hiába kérted tőle dühösen, vagy sírtál keservesen. Te csak azt láttad akkor, hogy nem teszik meg, amit annyira szeretnél, ő viszont tudta, hogy milyen nagy baj lehet ebből.

Májusban legyél nagyobb szeretettel és szófogadással édesanyád felé, s ne feledd meg égi édesanyádról sem: imádkozd gyakran a rózsafüzért, s ha teheted, menj el szüleiddel a májusi litániákra.

Erzsébet néni

Fiataloknak

MIUTÁN JÚDÁS ELMENT...

...fenyegetően rávetődik az árulás árnyéka a hűségesekre, azokra, akik maradtak. Jézus hozzájuk szól. Bücsüzik tanítványaitól: végrendelkezik. „Új parancsot adok nektek. Szeressétek egymást! Amint én szeretlek benneteket, úgy szeressétek ti is egymást.” (Jn 13,31-35)

Új parancs? Igen, egy új élet hajnala virrad, s ez az új élet, életforma egy új, megváltozott embert, tanítványt, apostolt igényel. Új parancs? Az is lehet, hogy a tanítványoknak azonnal a mózesi törvények és előírások jutottak eszükbe. Parancsolatok, amelyek rendezték hétköznapjaikat és ünnepeiket, az étkezési előírásoktól a szombat megtartásáig.

Új parancs? Igen, ezentúl ilyen egyszerű. Nem kell már az előírások százainak terhet és félelmet hordozni, csak egy a fontos: szeressétek egymást!

Egyszerű parancsokat? Nem! Hiszen ennek az új parancsnak a feltétele, mércéje a megdöbbenő: „Amint én szeretlek...”. Amikor minden rendben van, amikor nem fenyeget semmi és senki, talán... de amikor a kudarc, a szenvedés vetíti árnyékát életünkre, minden megváltozhat... Csak egy segít: feltékelteni Örét, aki a kereszten is tudott szeretni, megbocsátani, másokért imádkozni. Egymást szeretni, úgy, ahogy Ő kéri, egy életre szóló feladat és kihívás. Jóban-rosszban. Ő megmutatta, hogy lehet!

Pál atya

IMASZÁNDÉKOK

(Folytatás a 2. oldalról)

Ahhoz, hogy imáink mély és kitartó legyen, gondoljuk bele magunkat az áldozatok szorongásába és tehetetlenségébe. Sokak helyzete kábítószér-függőségbe vagy nemi fertőzésekbe torkollik; haláluk embertelen nélkülözésben érheti őket. Gondoljunk családtagjainkra, akik olykor még nehezebb szenvedéseket állnak ki.

II.

Missziós szándék (Papok, szerzetesek, világiak): Hogy az apostolkodásban elkötelezett felszentelt személyek, női és férfi szerzetesek, és a világiak is tudjanak missziós lelkesedést ébresztetni a gondjaikra bízott közösségekben.

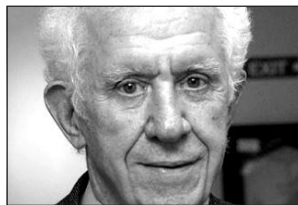
A Szentatya az e havi szándékkal eszünkbe juttatja, hogy (amint a zsinat is tanítja) valamennyien osztozunk az Egyház missziós feladatában. Az Egyház minden egyes tagja, főleg pedig mindazok, akik valamilyen lelkipásztori felelősséget viselnek, arra kaptak meghívást, hogy ébresszenek missziós akarattal a rájuk bízott közösségekben vagy személyekben.

Olyan a pápai szándék megfogalmazása, hogy rávilágít a számos helyen fennálló valóságra: (kezdetben a paphiány miatt) közösségei lelkipásztori gondozása gyakran ment át szerzetesek vagy világiak kezébe. Ma az egyházi struktúrák általában a papok és a világiak közötti gazdag kölcsönösségekben működ-

nek. Mindenki rászorul a másik segítségére és sajátos szerepére.

Az egyházi kisközösségek, bibliai csoportok, világi vezetők alatt álló társulatok és szervezetek: ezek mind szükség szerűen lelkipásztori közösségek. Gyakran nem számíthatnak rendszeres papi jelenlételre; amikor aztán rendelkezésükre áll felszentelt szolgálat, annak részvétele nemegyszer csak misézésre és szentségek kiszolgáltatására szól. A Szentatya felhívja a világi vezetői figyelmét, hogy vállalják a lelkipásztori felelősséget, hogy gondozzák a gyengébbeket, hívják vissza az elidegenülteket, és hogy hirdessék az Igét azoknak, akik azt nem ismerik. Lényeges része az említett közösségek lelkipásztori küldetésének az, hogy missziós szándékot ébresszenek a jelenlévőkben. Ha egy csoportban nincs meg a missziós léleklet, az a maga Egyházáért mivoltát csonkán és fogyatékosan éli meg.

A missziós hivatást magként kapjuk meg a keresztségben. Lényeges része a keresztény mivoltunk, amely kegyelem, amint egyéb dimenziói is azok. Ennek a missziós lelkesedésnek a felkeltése nem a mi akaraterőnk gyümölcse, hanem a Szentlélek adománya. Tehát olyan kegyelem, amelyet kérünk kell. – Idézzük emlékeztetőnkbe, hogy az imaapostolság 1844-ben missziósoknak született: felhívás minden keresztényhez, hogy szent élettel működjenek közre az Egyház apostoli művében. Kérjük, hogy a Szentlélek, aki a hűvétől élményben életre keltette az Egyházat, továbbra is adjon életet ilyen közösségeknek, a missziós lelkesedés új tüzeivel. **Claudio Barriga SJ – Nagy Ferenc SJ**

ELAJÁNDÉKOZZA VAGYONÁT
A MILLIOMOS

Majdnem egész vagyonát, 786 millió dollárt egy katolikus alapítvány javára ajánlott fel egy 82 éves brit milliomos, hogy így teljesítse Istennek tett ígértét.

Az Egyesült Királyságban működött Kwik Save szupermarketlánc alapítója, Albert Gubay csak 15 millió dollárt (tízmillió forintot) tart meg öregségére vagyonából – írja a Daily Mail és a Forbes magazin.

Gubay Észak-Walesben született egy iraki zsidó menekült apa és egy ír katolikus édesanya gyermekeként. Az első Kwik Save-t 1965-ben nyitotta, majd később,

egy balesetből felépülve, megnyitotta a Total Fitness testedzőláncot is.

Amint egy interjúban nyilatkozta: amikor a második világháború után leszerelt a haditengerészetből, összesen nyolcvan fontja volt. Felvett száz font kölcsönt, és azt ígérte Istennek: ha milliommá teszi, vagyona felét Istennek adja.

1988-ban a Man-sziget katolikus közösségének épített plébániatemplomot vagyonából. Végül azonban Gubay majdnem az egész vagyonát Istennek adta, és további terve is vannak: a 786 millió dollár felét a Katolikus Egyház céljaira költi, a másik felét pedig az Albert Gubay Jótékonsági Alapítvány használhatja fel.

John Nugent, az alapítvány vezetője a The Sunday Times-nak a következőket mondta: Gubay célja, hogy legalább másfél milliárd dollárt (egymilliárd forintot) karitatív célokra tudjon költeni. Az adakozó milliomos a Forbes magazin 2010-es listáján a világ 880. leggazdagabb embereként szerepelt 1,1 milliárd dolláros vagyonával. □

NEM VISELHETI A KERESZTET

Megtöltötták egy angliai kórház egyik nővérének, hogy tovább viselje a nyakában az évtizedek óta nyakláncan hordott keresztet. A nővér diszkrimináció miatt beperelte a kórházat,

de elvesztette a pert. Más vallási jelképek viselése nem tilos a kórházban.

A Royal Devon and Exeter NHS Trust Hospital-t az 54 éves Shirley Chaplin a munkaügyi bíróságon perelte be, miután

elutasította, hogy eleget tegyen munkahelye azon rendelkezésének, hogy biztonsági és egészségügyi okok miatt ne viseljen a nyakában keresztet. Pedig a bíróság a korábbi esetekben mindig kiállt a munkavállalók azon joga mellett, hogy így is kifejezzék vallási meggyőződésüket – írja a CNA.

Mint a nővér mondta, nem lepődött meg az ítéleten, mivel minden logikus érvelését elutasították, pedig a kórház többször is meg kellett, hogy változtassa a maga érveit, védekezési taktikáját. Shirley Chaplin szerint világos az üzenet: minden kereszténynek, aki az intézményben dolgozik vagy készül dolgozni, titkolnia kell hitét. □

AZ ÉLET ÜNNEPE RAHÓN

Gyümölcsoltó Boldogasszony napján, a rahói plébánia alapításának 200. évfordulójára rendezett jubileumi év részeként ünnepi szentmisét tartottak a Nepomuki Szent János-plébániatemplomban. Az egyházközség meghívására a városba érkezett Mieczysław Mokrzycki lengyeli metropolita-érsek.

Az ünnepi szentmisét ukrán és magyar nyelven mutatták be. Mieczysław érsek szentbeszédében kiemelte: a templomnak különleges szerepe van az ember életében: „ahogy családi otthon nélkül nehéz elképzelni egy igaz, normális, jól nevelt embert, ugyanúgy Isten és egyházi közösség nélkül nehéz elképzelni a vallásos nevelést és a hitben való fejlődést... Ma meg akarjátok áldani a »Meg nem született gyermek« emlékhelyét. Isten iránti szeretetek és hitetek kifejeződése... a felelősségérzetek és gondoskodások arról, hogy ne öljék meg a védtelen gyermekeket.”

Mikulyák László plébános arra kérte Mieczysław Mokrzycki érseket, hogy áldja meg az egyházközségeiből érkezett közel húsz, gyermeket váró édesanyát, akik mint Isten ajándékát akarják fogadni méhük gyümölcset. Az áldás után minden várandós fiatalasszony egy emléklapot kapott a metropolitától.

A szentmise záróáldása és a pápai himnusz elénekélése után került sor a „Meg

meg nem született gyermek” emlékhely faragott szobrának megáldására. Az abortált gyermeket sirató asszony szobrát a Kultúra Lovagrendje adományozta a rahói egyháznak. Elsőként Nick Ferenc lovag-elnök szólalt fel, majd pedig a szobor faragója, a Szlovéniában élő Omik Srečka. A szobor leleplezése után együtt imádkoztak a jelenlévők a meg nem született gyermekekért, valamint az abortuszt elkövetett asszonyokért, majd a metropolita-érsek megáldotta a szobrot.

A szertartás végén az egyházközség vezetői megköszönték a főpásztor látogatását, köszöntötték közelgő születésnapja alkalmából, s emlékül egy a rahói templomot ábrázoló festményt nyújtottak át a metropolita-érseknek, aki megígérte, hogy imádságaiban hordozza e város híveit és lakóit; a 185 éves templomi közösségnek pedig egy fehér miseruhat ajándékozott.

(Rahói egyházközség)

A főpásztor megáldja a gyermeket váró édesanyákat

Floridai levél

MIT EGYÜNK?

Hogy mit együnk? Fogas kérdés. Nehéz rá válaszolni a szakácskönyvek, tanácsok, magazinok, guruk, hirdetések – és nem utolsósorban – a szakemberektől, tudósoktól kapott információk özönében, hogy izletes, tápláló és egészséges legyen, amit eszünk.

Michael Pollan író, újságíró, professzor, a kérdés alapos ismerője. Számos könyve jelent meg ezzel kapcsolatban. Az élelem védelme című munkájában megjegyzi: senki a világon nem aggódik annyit az élelmiszer/élelmiszerek hatása miatt, mint mi, amerikaiak. És sehol nincs annyi káros következménye a különböző „egészséges” diétáknak, mint éppen nálunk. Lassan elmondhatjuk magunkról: valósággal eszelősen, egészségtelenül rohanunk az egészséges enniivalok után.

Margaret Lowman, a Florida New Collage professzora, az esőerdők világszerte elismert szaktekintélye. Munkájának másik súlypontja a környezetünk védelme, egészségének megőrzése. Lowman a *Sarasota Herald-Tribune*-ban megjelent cikkében Pollan-nek A mindenevők dilemmája című nagy sikerű könyve nyomán foglalkozik az amerikaiak élelmiszeri problémáival, megjegyezvén, sehol a világon nincs akkora konfúzió ezen a téren, mint éppen itt, ahol az információk tömege ellenére egyre több az elhízott, a cukorbeteg, a szívbántalmakkal szenvedő, a magas koleszterinnel kínzó. Mintha az amerikaiak a 20. században tízezerként változtatták volna a szokásaikat. Nem úgy a franciák, az ázsiaiak, az eskimók. A francia jól megvan a sajttal, fehér kenyérral, a vörös borával; az ázsiai fő tápláléka a hal és a rizs. Vékonyak és aranylag kevés náluk a szívroham. (Hadd egészítsen ki egy japán hírrel. Elhagyva a hagyományos japán konyhát és áttérve a „mi” ételeinkre egyre kövérebbek és betegebbek.)

Margaret Lowman tíz, könnyen megjegyezhető pontba foglalta össze tanácsait, amelyeket éppen Michael Pollan felismerései alapján állított össze. Ajánlja, hogy a tíz pontot ragasszuk rá a jégscrényünkre, hogy mindig figyelemtesse: úgy táplálkozunk, ahogyan azt a természet megkívánja. Íme:

Elsősről is költő többet az élelmiszereidre, de egyél kevesebbet! (A minőség legyen a fontos, ne a mennyiség.) / Szokd meg, hogy nem rohanva, kapkodva, de rendszeresen és az asztalnál ülve eszel. / Sose vegyél a testednek „üzemanyagot” ott, ahol az autódnak vásárolod azt. / Szeretettel, élvezettel főzzél, és becsüld meg, amit eszel. / Sose egyél, ha a táplálékban feltüntetett alkotóelemek nevét nem tudod kimondani; ha ötnél több „ismeretlen” van benne, valamint ha magas kortartalmú szirupot tartalmaz. / Vigyázz az olyan ajánlatokkal, amelyek fantasztikus egészségmegőrző hatást ígérnek. / Táplálkozássodnál a hangsúly a növényi anyagokon legyen, főleg a „leveles” növényeken, de ne felejtse el, hogy „mindenevő” vagyunk. / Az vagy, amit a magadhoz vett „organizmus” evett. Ha olyan halat kapsz, amelynek az élelme higányt vagy plasztikot tartalmazott, akkor a te szervezetedbe is kerül belőle. / Táplálkozzál, mint a franciák, a görögök, vagy az olaszok.

És végül egy csattanó, könnyen megjegyezhető tanács: sose egyél olyasmit, ami a nagyanyád konyhájában nem számított volna enniivalnak.

Bitskey Ella, Sarasota

INTERJÚ
A BÜNYGYI PSZICHIÁTERREL

Mitől lesz valaki pedofil? Miért éppen most kerülnek reflektorfénybe az egyházi esetek? Valóban gyakori jelenséggel állunk szemben? Mi a megoldás? – e kérdésekre válaszol Hans-Ludwig Kröber, Németország legnevesebb bünygyi pszichiátere.

A pedofília nem hozható összefüggésbe a felnőttként vállalt cölibátussal, mivel kialakulása a szexuális fejlődés megkezdésével magyarázható. „Az ember mindig fejlődése során válik pedoszexuálissá, nem pedig azután, hogy hosszú ideig le kellett mondania a szexről. Hamarabb lesz valaki várandós egy csóktól, mint pedofil a cölibátustól” – fogalmaz Kröber a Cicero internetes magazinban adott interjújában.

Az evangélikus családból származó, de nem hívő szakember szerint mindig is egyértelmű volt, hogy létezik pedofília. „Ezért csodálkozom a jelenlegi felháborodáson. Mindig akadtak olyan esetek, ahol papokat ítélték el. Most viszont a regensburgi dóm gyerekgyógyászának két olyan papja került a lapok címlapjára, akik már nem élnek, és akiket jogerősen elítéltek. Mi-

ért? Azért, mert Georg Ratzinger is a kórus mellett dolgozott, és azt remélték, hogy így végre eljutnak a pápához.”

Arra a felvetésre, hogy a Spiegel felmérése szerint 1995 óta összesen legalább 94 olyan gyanús zaklatási eset vált ismertté, amelyet egyházi, illet-

ve világi személyek követtek el, Kröber így válaszolt: „Ha a Spiegel 15 évre visszamenőleg 94 ilyen tett elkövetésével meggyanúsított személyt talált, az bárki számára, aki a kriminológiában valamennyire is jártas, döbbenetes alacsony számnak tűnik. Ez azt jelentené, hogy a szexuális moleztálás aktuális kockázata a Katolikus Egyház intézményeiben az általános feltételezetténél is csekélyebb.”

„A Katolikus Egyház körüli vitában oly gyakran összemosás a szexuális zaklatást és az akkori- ban vitathatatlanul minden iskolában jellemző,

veresen alapuló nevelést, hogy az embernek olyan érzése támad, mintha csak növelni akarnák a számokat” – jegyzi meg a szakember, aki szerint az emberek akkor is alkotnak maguknak valamilyen egyházképet, ha alig látják belülről templomot, hogy ezzel az elképzeléssel, amely egyszerre szolgál céltáblaként és bűnbakként, haladó gondolkodásukat igazolják.

Kröber rámutat: az egyházmegyékre sokszor túl nagy feladatot ró, hogy az áldozatok nem akarnak feljelentést tenni, hanem az Egyháznál jelentkeznek a rendőrség helyett. Az érintetteknek először a bünygyi rendőrséghez kellene fordulniuk, mégpedig azonnal. Csak így tudnak megóvni másokat.

Az interjú végén a szakember – aki tagja volt annak a független tanácsadó grémiumnak, amely 2003-ban segített az Egyháznak a pedofília kezelésére vonatkozó új irányvonal kidolgozásában – hangsúlyozta, hogy számos testület közül, amelyek előtt a szexuális zaklatásokról beszélt, a vatikáni püspökök voltak a „legjózanabbak és a legfigyelmesebbek”.

(Magyar Kurír)

EZREK TÉRTEK ÁT
A KATOLIKUS HITRE

Az Egyesült Államok Püspöki Konferenciájának közlése szerint nagyszombaton ezrek csatlakoznak (a cikk megjelenésekor ez már megtörtént – a szerk. megj.) a Katolikus Egyházhoz, köztük egy harmincéves pennsylvániai férfi, aki ötször állt a halál küszöbén.

Jeremy Feldbusch Irakban teljesített katonai szolgálatot. 2003 áprilisában egy robbanólövedéktől mindkét szemére megvakult, és súlyos agysérülést szenvedett. Nem sok esély látszott a túlélésre. Az orvosok hat hétig mesterséges kómában tartották; ötször próbálták levenni a gépről, de életműködése mindannyiszor leállt, és újra kellett élesztetni. A hatodik próbálkozás sikerrel járt: a beteg eszméltre tért.

Az eredetileg metodista vallású Feldbusch azt kérdezte apjától: „Miért vette el Isten a szemem világát?”. Apja kérdéssel válaszolt: „Miért adta vissza az életedet?”. – Lábadozása során a fiatalember, ar-

ra a meggyőződésre jutott, hogy az életben minden okkal történik, és elhatározta, hogy további életében sebesült bajtársait fogja szolgálni. Azt is eldöntötte, hogy katolikus hitre tér. Az Egyház nagyszombatán, sorsfordító iraki sé-

rülésének hetedik évfordulóján fogadja tagjai köré” – idézi az amerikai püspökök sajtóközleményét a Zenit.

A közleményben az is olvasható, hogy húsvétkor több ezren teszik le a katolikus hitvallást, elsősorban az Egyesült Államok déli-délnyugati területein. A Dallasi Egyházmegye 3000

új katolikusot fogad be; közülük 700-an most keresztelkednek. 2300-an pedig meg voltak keresztelve, de most lépnek teljes közösségre az Egyházzal. A San Antonio-i Főegyházmegyében 1112 a csatlakozók száma, és körülbelül ugyanennyi a Forth Worth-i Egyházmegyében is. Az Atlanti Főegyházmegye hívóinek száma 1800-zal növekszik, ami minden korábnál magasabb szám a régióban.

A nyugati parton a Los Angeles-i Egyházmegye, amely az ország legnépesebb egyházmegyéje, 2400 új taggal gyarapszik. Más egyházmegyekben 1000 és 1300 között van a csatlakozók száma (Seattle: 1161, Detroit: 1225, Cincinnati: 1049, Denver: 1102, Arlington: 1100, Washington: 1150 fő). A püspökhírközlés megjegyzi, hogy a több mint 68 millió taggal az Egyesült Államok legnagyobb felekezeteként számon tartott Katolikus Egyház létszáma a tavalyi év során 1,5 százalékkal nőtt. □

KUTYÁK

A kutyákkal minden megtörténhet. És mindennek az ellenkezője.

Olvasson a kitűnő elbeszélő, Sobor Antal minapi naplójegyzeteit. Egy vakvezető kutyáról ír, aki esztendőközön át vezette fehér botos gazdáját a dunántúli városban, boltba, orvosi rendelőbe, parkbéli sétára. A gazda azonban meghalt, és a hűséges vakvezető ott maradt árván.

Azaz nem maradt. Elkőborolt. Már azt hitték, hogy valahol a város szélén, a szeméttelenen vagy egy kamion alatt végezte szegény – ám egyszer csak feltűnt a város utcáin. Vakot vezetett, megint.

Egy vak kutyát. Vitte mindenfelé, vitte etetni a házak elé kített kukákhoz, övta a járművektől és a gonosz kölyköktől.

Erre, bizony még a régi, száz esztendő előtti lapszerkesztők is megnyalták volna a tíz ujjukat. Ez igen, ez hír! Mert az nem hír, hogy egy vakvezető kutya egy vak embert vezet. Nincsen ebben semmi rendkívüli. (Mint ahogy az sem hír, ha a kutya megharapja a postást. Az a hír, ha a postás harapja meg az ebet.)

De az hír, hogy a vakvezető kutya beáll vak kutyát vezetni! Ez már sztori! Már csak az hiányzik, hogy egy fehér botos is csejjen valahonnan a pártfogolási számára. Egy kutya még erre is képes.

Jómagam is tudok egy esetről, ami szintén hír lehetett volna. De tudomásom szerint nem írta meg senki. Én sem, pedig megírhattam volna.

Most azonban, bár utólag – kedvet kapva Sobor Antaltól –, megírom. Ennek a történetnek is két szereplője van: egy asszony, aki újságot árult egy újságosbódében, meg egy kutya. Az asszony sokemeletes budai ház legfelső emeletén lakott, lepusztult, egykori mosókonyhában. Háromszor három négyzetméteren. Nem volt senkje, se kutyája, se macskája. Nem volt sokáig.

De egyszerre csak talált egy kutyát, ki volt köve a Szabadság hid korlátjához. Ki volt köve, drothuzallal. A két szeme meg ki volt szűrva.

Hát ezt a csupa kosz, csupa seb vak kőbort vette magához az újságáros asszony. És attól kezdve vitte magával kora reggel az újságos bódéba, amikor meg végzett az újságárusítással, vitte sétálni a Fenekeften-tóhoz. Vitte villamoson, vitte boltba, vitte mindenhová, ahová egyébként ment volna.

El is nevezeték őt vakvezető asszonynak. A biztonság kedvéért meg fehér mellénykét is varrt a kutyájának, a nyakába fehér nyakörvet illesztett. Már csak egy fehér bot hiányzott, amit a két lábra álló kutyus mancsába nyomott volna.

Így jártak ők esztendőközön át a budai Szentimrevaros utcán, terein, parkjaiban – mint akik összenőttek.

Addig jártak, míg az újságáros asszony meg nem öregedett. Míg a szürke hályog meg nem támadta mindkét szemét. Már nem vezetett, már csak botorkált az asszony. Aztán a maradék látását is elvesztette. Ettől kezdve a kutya kezdte el vezetni őt, hiszen jól ismert minden utat, lépcsőházat, járdát, gödört, kátyút. Vitte a vak kutya a vak asszonyt. Vitte mindenhová, boltba, orvosi rendelőbe, emeleti mosókonyhába, ment a fehér botos asszony előtt magabiztosan, önrészesen, ahogy egy vakvezető kutyának lennie kell.

Még most is lenne, ha – gyógyíthatatlan betegségben – meg nem hal a gazdája. Akkor a kutya eltűnt.

Bizony, nem csodálnám, ha elkeveredett volna abba a vidéki városba, és most őt sétáltatná a Sobor Antal megírta vakvezető kutya.

Mert a kutyákkal minden megtörténhet. És mindennek az ellenkezője.

Kósa Csaba

A TORINÓI LEPEL MÁIG ŐRZI TITKÁT

A Pápai Alfonz Akadémián nagyszabású tudományos előadás-sorozatra került sor Rómában. A megnyitó előadást Emanuela Marinelli, neves olasz szinológus tartotta a torinói lepel reprodukciós kísérleteiről, melynek összefoglaljuk főbb gondolatait.

Urunk feltámadásának bizonyítéka? Középkori hamisítvány? Leonardo da Vinci alkotása? Egy XIII. századi kereszt lovag halotti leple? – Egymásnak elmentmondó elméletek, tudományos vizsgálatok, cáfolatok követték egymást az elmúlt száz évben, melyek a mai napig nem tudtak választ adni arra a kérdésre, hogyan keletkezett a Torinóban őrzött halotti lepel, rajta a megkínzott és keresztre feszített Krisztus képmásával; mint ahogy eddig senki nem volt képes reprodukálni a misztikus vásznot.

A torinói lepel tudományos kutatásának története a fényképezés technikájának köszönhetően a XIX. században vett megdöbbentő fordulatot. 1898-ban Secondo Pia olasz ügyvédnek sikerült lefényképeznie a vásznot, amelynek negatívján előtűnt egy emberi arc. A következő évtizedekben készült fényképfelvételeken már ki lehetett azonosítani a korbácsolásokat is. A vizsgálatokból az is kiderült, hogy a vászon látható képet semmilyen oldószerezrel nem sikerült eltüntetni, lévén, hogy nem tartalmaz semmilyen pigmentet, festéket. Az eredetileg fehér színű lenvászon felszíni rostszálai az oxidáció és a kiszáradás következtében az idők során megsárgultak.

A hetvenes években két amerikai fizikusnak (John P. Jackson és Eric J. Jumper) sikerült háromdimenziós felvételt készíteniük a lepelről. Képanalizátorral kimutatták, hogy az emberi alakot ábrázoló kenderszálak elszíneződése összefüggésben áll a holttest és a lenvászon távolságával.

A tudósokat régóta foglalkoztatja a rejtély, amelynek megfejtésére számtalan elméletet dolgoztak ki. Az egyik elmélet szerint (Paul Vignon, 1900) az emberi vérből és izzadságból le bomló amónia-kipárolgás miatt rögzült a kép a vásznon, amelyet aloéval és mirhával itattak át. Egyesek megpróbálták mesterségesen reprodukálni a folyamatot – vérrel, izzadsággal, illóolajokkal –, de csak részrederményeket értek el, a kép ugyanis csak ideig-óráig volt látható. Fölmerült az a lehetőség is, hogy nem azonnal rögzült a lenvászonra, hanem hosszú idő alatt, napfény hatására. Kétségtelen, hogy a holttest közvetlenül érintkezett a vászonnal, mivel fluoreszkáló fototechnikával pontosan látszanak az egyes korbácsolások. A kérdés csupán az, miként alakult ki a test lenyomata a gyolcsra?

Sokan tagadják a lepel hitelességét, középkori hamisítványról beszélnek. Megmagyarázni azonban nem tudják,

A lepel minden érdeklődő számára nagy lehetőséget ad, hogy jobban megismerje és megismeresse saját magát, testvérét és az Úr Jézus Krisztust – fogalmazott a kiállításról szóló üzenetében Severino Poletto bíboros, torinói érsek

miként tudta volna bárki is évszázadokkal korábban hamisítani a vásznot, amit a mai legmodernebb technológiákkal sem képesek reprodukálni. Fantáziadús elméletek születtek erre vonatkozóan: van, aki szerint Leonardo da Vinci művéről van szó – kár, hogy a zseniális polihisztor még bölcsőben ringatták, amikor a lepel már jó száz éve Franciaországban őrizték. Fölmerült, hogy a XIII. században a szaracének által meggyilkolt kereszties lovag halotti leple volna, de olyan elmélet is létezik, miszerint Jézus

még nem halt meg, kómában volt, amikor levették a keresztről és gyolcsba takarták. A leplen azonban félig alvadt vérnyomok találhatók, amelyek csak halott emberből származhatnak.

Számos fizikai-kémiai kísérletet végeztek a rejtély megfejtésére. A probléma az, hogy valamennyi csupán részmagyarázatot tud adni a jelenségre. A fizikai és a kémiai feltételezések továbbá kölcsönösen kizárják egymást. 1930-tól kezdve többen állították, hogy a vásznon látható képmást Krisztus feltámadásának pillanatában a hirtelen felszabaduló energiahatás hozta létre. Infravörös, ultraibolya- és röntgensugárral is magyarázták a folyamatot. Egy amerikai tudós gyors lebomlási radioaktív izotópot fecskendezett be magának, ezzel modellezve a feltámadáskor Jézus testéből felszabaduló sugárzást. Az így keletkezett kép nagyon hasonló a torinói leplen találhatóhoz, ezért a kísérlet igen közel járt a misztérium megfejtéséhez. Sebastiano Rodante szicíliai orvos szerint az impregnált vásznon a napsugarak hasonló nyomokat hagynak. Ez a fény Krisztus testéből áramolhatott ki, amint erre több utalást is találunk.

Az Apostolok Cselekedeteiben olvassuk Szent Pálról: „Ekkor történt, hogy amint az úton Damaszkusz közelébe értem, az égből hirtelen nagy fényesség vett körül” (ApCsel 22,6). Máté Evangéliuma pedig így ír: „Hat nap múlva Jézus maga mellé vette Pétert, Jakabot és testvérét, Jánost, s fölment külön velük egy magas hegyre. Ott elváltozott előttük, arca ragyogott, mint a nap, ruhája pedig olyan fehér lett, hogy vakított, mint a fény” (Mt 17,1-2). „A hit áthatolhatatlan terület, mely elkülönül a kísérleti tudománytól. Ha a feltámadás napsugárszerű fellángolást jelentett (és ebben áll a misztérium), akkor a torinói lepel a feltámadásnak nem bizonyítéka, hanem modellje lehet” – állítja Rodante.

A szalézi José-Luis Carreño Exandria szerint a vérsepek és a korbácsolások talán azért maradtak meg, hogy örökre emlékeztessenek bennünket Urunk kinszenvedésére, feltámadására, mely megelőzi jövőbeli feltámadásunkat.

(Vatikáni Rádió)

A találkozón részt vevő papok a New York-i Szent István-templomban

PAPI TALÁLKOZÓ NEW YORK-BAN

A New York-i Szent István-templomban ún. Emmausz-találkozót tartottak április 6-án. A hagyományos papi gyűlés résztvevői húsvéti örömben találkoztak és ünnepeltek a nagyváros magyar plébániáján.

Kiss G. Barnabás OFM detroiti plébános, az észak-amerikai magyar pasztoráció delegátusa a környék magyar lelkipásztoraita mutatott be szentmisét. Jelen volt Varsányi Vilmos (Providence, RI), Miskolczy Kálmán SchP (Devon, PA), Erdei József OFSB (Matawan, NJ), Cséte Iván (Forestburgh, NY), Píntye Louis OFM (Fairfield, CT), Vas László (Passaic, NJ), Cebula Pawel OFMConv (Bridgeport, CT), valamint Bezzegh Kelemen OFM Szécsényből, aki a magyar nyelvű szentmiséket és szertartásokat vezette a nagyhéten és húsvétkor rendtársával, Kóvágó Szerafin ferences testvérrel Budapestről. A találkozó szentmiséjében Miskolczy Kálmán piarista prédikált, aki idén ünnepli pappá szentelésének 65. évfordulóját.

A nagy távolságok ellenére a lelkipásztorok az ilyen események alkalmaival személyesen tudnak találkozni, és beszámolni életükről, munkájukról. Kiss G. Barnabás ferences összképet adott az egyesült államokbeli és a kanadai magyar pasztorációról, hiszen az elmúlt hónapokban több magyar plébániát és közösséget is meglátogatott. Ezután aktuális kérdésekről és jövőbeli tervekről tárgyalt. A keleti parton megoldásra vár a fairfieldi Szent Imre Plébánia sorsa, mivel az ottani ferences jelenlét jövő év elején megszűnik. A matawani máriapócsi kegyhely és kolostor jövője is aggasztó, erről már tárgyalások folynak. Továbbra is megoldatlan a gyűlés színhelyét adó Szent István Plébánián a magyar ferences jelenlét, itt Pawel Cebula mutat be vasárnaponként magyar szentmisét. Miskolczy Kálmán megemlékező gondolatait osztotta meg a papsággal, idézve Vianney Szent Jánost, a lelkipásztorok védőszentjét. A gyűlésen az Amerikai Magyar Katolikus Liga vezetősége is rövid megbeszélést tartott.

Kiss G. Barnabás

HATSZÁZEZER JELENTKEZŐ

A Krisztus halotti lepleként számon tartott ereklye április 10. és május 23. között tekinthető meg a torinói székesegyházban. A leplet a 2000-es szent év óta most láthatják először a látogatók, mégpedig a 2002-es restauráláskor megújult formájában.

A felújítás során eltávolították a lepelről az 1532-es chambéry-i tűz nyomait és más foltokat, valamint az 1534-ben hozzáadott szegélyt, és modernizálták az ereklye tartószerkezetét is.

A Torinói Egyházmegye hivatalos adatai szerint a szent évben több mint egymillióan tekintették meg a 72 napig kiállított leplet. Idén a kiállítás csak 44 napig tart majd, de a Libero című olasz újság híradása szerint már hatszázzezeren foglaltak rá jegyet. XVI. Benedek pápa a tervek szerint május 2-án látogat Torinóba – írja a CNA.

A kiállítás alatt minden reggel 7 óra kor szentmisét mutatnak be a székesegyházban; az Oltáriszentséget is kihelyezik egy kápolnában, és több papnál lehet szentgyónást végezni. Előzetes bejelentkezés alapján este 8 óráig látogatható a székesegyház. □

HITLER MEG AKARTA SZEREZNI A LEPLET

A torinói leplet valójában Hitler elől menekítették 1939-ben a campaniai Montevergine bencés apátságba, ahonnan csak 1946-ban szállították Torinóba – mondta az apátság könyvtárosa egy olasz lapnak adott interjújában.

Andrea Cardin elmondta: Hitler szinte megszálltja volt az ereklyének, ezért a Vatikán és a Savoy-uralkodóház attól tartott, hogy megpróbálja elrabolni. „A szent leplet a Vatikán és a Savoy-ház kifejezett parancsára titokban szállították a campaniai szentélybe. A hivatalos indok az volt, hogy Torino esetleges bombázása elől menekítik, valójában azonban Hitler elől akarták elrejtetni. Amikor 1938-ban Olaszországba látogatott, magas rangú náci beosztottjai furcsa kérdéseket tettek fel és kitarotán kérdezősködtek felőle” – idézi a könyvtárost a Telegraph című internetes lap.

A bencés szerzetes hozzátette: Olaszország hadba lépése után az országba érkező német katonák kis híján rábukkantak a lepelre. „Amikor 1943-ban a német csapatok átkutatták a montevergine

templomot, a szerzetesek úgy tettek, mintha áhítoatosan imádkoznának az oltár előtt, amelyben elrejtették. Egyedül ennek köszönhető, hogy nem találták meg.”

A leplet 1946-ban II. Umberto, az utolsó olasz király parancsára szállították vissza Torinóba. Tulajdonjoga, amely korábban a királyi házat illette, a monarchia megszűntével a Szentszékre szállt. □

MISSZIÓ...

(Folytatás az 1. oldalról)

és a Keresztény Múzeumot. A résztvevők számára nagy lelki élményt jelentett a közösen bemutatott szentmise Boldog Meszlényi Zoltán ereklyéinek közelében, majd az imádság Mindszenty bíboros sírjánál – nyilatkozta Cserháti Ferenc püspök.

Április 14-én Székely János esztergom-budapesti segédpüspök tartott előadást a jelenlévőknek a papi identitás témájában. A találkozó elhangzottak lelkipásztori beszámoló is. Cserháti Ferenc elmondta, hogy több, nyugaton szolgáló pap

számolt be arról, hogy olyanok, akik itthon nem nagyon keresték a kapcsolatot egyházközségükkel, más országba kerülve aktívabban vesznek részt a plébániai életben. A nyugati magyarság nagyon komoly anyagi áldozatokat is vállal templomainak és a templomokhoz, plébániákhoz kapcsolódó épületeknek a fenntartásában, és olyan eset is van, amikor maguk a hívek adják össze a magyar pap fizetését.

A külföldi magyar papok április 15-én az ország minden részéből érkező paptestvéreikkel együtt vettek részt az országos papi találkozón, s hallgatták meg Raniero Cantalamessának, a Pápai Ház szóvivőjének előadását. □

HÍREK – ESEMÉNYEK

Elhunyt Bálint Lajos érsek

Húsvétvasárnap, április 4-én, 81 éves korában elhunyt Bálint Lajos érsek, a Gyulafehérvári Főegyházmegye korábbi főpásztora.

Bálint Lajos 1929. július 6-án született Csikdelne-Pálfalván. 1957. április 28-án szentelték pappá Gyulafehérváron. 1981-től a Gyulafehérvári Főegyházmegye segédpüspöke, 1990-től püspöke, 1991–1993-ig a főegyházmegye érseke volt. Lemondását a Szentatya 1993-ban fogadta el.

Tilos a halászat

A Galileai-tavon a halállomány veszté-lyesen alacsony szintje miatt az Izraeli Mezőgazdasági Minisztérium április végétől két éves halászáti tilalmat rendelt el. Izrael legnagyobb édesvízi tava, számos bibliai csoda helyszíne ösödök óta híres halbőségéről. Az utóbbi években azonban drámaian visszaesett a halállomány.

Áthelyezték Pio atya testét

A San Giovanni Rotondó-i kapucinusok április 19-én a kolostorhoz tartozó új, modern templomba helyezték át Pietrelcinai Szent Pio földi maradványait. Pio atya sir-emléke a szent életű szerzetes 1968-ban bekövetkezett halála óta a Santa Maria delle Grazie-szentély – a kolostor mellett lévő régi templom – kriptájában volt.

Tűzkár a templomban

Az észak-olaszországi Brescello városának temploma, amely a híres filmsorozat két főszereplője, Don Camillo és Peppone által vált híressé, tüzeset miatt megrongálódott. A faoltár, valamint a fából készült feszület, amellyel Don Ca-

millo beszélgetett, teljesen elpusztult. A tüzet a húsvét vigiliáján az oltáron égve hagyott gyertyák okozták, a kár három-százezer euróra tehető.

A boldoggáavatás felé

XVI. Benedek pápa március 27-én magánkihallgatáson fogadta Angelo Amato érseket, a Szentéavatósi Kongregáció prefektusát. Az audiencián a Szentatya 16 dekrétum kihirdetését engedélyezte. E döntéssel XVI. Benedek pápa a titokban szentelt nagyváradi püspök, Bogdánffy Szilárd vértanúságára vonatkozó dekrétumot is jóváhagyta.

Római ministránstálkozó

Négy év után, idén augusztus 1. és 6. között ismét nemzetközi ministránstálkózóra hívják Rómába a ministránsokat. Az eseménynek külön aktualitása, hogy a Nemzetközi Ministránsszövetség (CIM) fennállásának 50. évfordulóját ünnepli. A találkozó mottója: „Merítsünk az Élő vízforrásból!”.

Szlovákiai tervek

A szlovák püspökök azt szeretnék, ha a pápa Szent Cirill és Szent Metód ünnepén, 2012. július 5-én keresne fel az országot. Ezen a napon egy éves rendezvénysorozat kezdődne a két szent emlékére.

František Tondra szepesi püspök a Kathpress kérdésére kifejtette: a pápalátogatástól új lendületet remélnék a hit és a keresztény értékek megújulásában. A Vatikán a következő hónapokban egyelőre nem ad többet tájékoztatást a Szentatya 2012-re tervezett útjáról – közölte Tarcisio Bertone bíboros a szlovák püspökökkel. □

SZÁJRÓL SZÁJRA

A fröccs

Hogy Jedlik Ányos bencés rendi szerzetes, fizikus volt, sokan tudják. Hogy 1840-től 1878-ig a pesti egyetem tanára volt, már kevesebben. Azt pedig, hogy a külföldet jóval megelőzőre alkalmazta az elektromágneses forgó mágnes elvét és szerkesztett elektromágneses motort, továbbá ő volt a dinamó-elvnek a felfedezője, évekkel megelőzve a német Werner Siemenst, még kevesebben. Persze vele is az történt, ami a felfedezések történetében nem ritkaság, hogy miután nem hozta őket nyilvánosságra, ezek a korszakos találmányok nem az ő nevéhez fűződnek.

Ebben a hónapban nem is erről akartam beszámolni, de történetem szereplőinek bemutatásakor, a korrajzhoz, ez is hozzátartozik. Ugyanígy az is, hogy Fáy András főtí szőlőskertjében a nyári mulatozások, valamint a szüretnek szinte kultúrpolitikai intézménynek számítottak. Mert Fáy András, és sőgőra, Bajza József költő és kritikus. Ők ketten szerkesztették a kor legénységesebb folyóiratát, az Athenaeumot. Részt vett még a nyelv tudós és költő Czuczor Gergely, unokatestvérével, Jedlik Ányos professzorral, valamint Fáy András barátja: Szemere Pál költő. De legyen elég ennyi a felsorolásból.

A legendás főtí szüretnek Fáy András mindenre kiterjedő, figyelmes háziga-z-dai irányítása nélkül nem lettek volna egész évben várt találkozók, amelyek maradóan nyomokat hagytak a magyar irodalomban. Itt mondta el Vörösmarty Mihály először a pohárköszöntőt, melynek első sorai szállóigévé váltak:

*Fölfelé megy borban a gyöngy;
Jól teszi,
Tőle senki e jogát el
Nem veszi...*

A baráti kör lelkesen fogadta a felolvasást, és a verset „főtí dal”-nak keresztelte. Talán ezen a szüreten történt, hogy a szőlőskertben felállított hosszú asztalt körülvé vendégekkel a háziga-zda egy meglepetést közölt. Azt, hogy a híres természet tudós Jedlik Ányos új találmányát hozta magával, és ezzel már át is adta a szót a professzornak. Ő elmondta, hogy ugyan nem iszákos fajta, de szívesen megiszik egy icényi (1 icce kb. 8 dl!) piros, vagy fehér bort. Csak az a baj, hogy az ital kaparja a torkát, csipi a nyelvét. Bizony jó lenne, ha kevesebb alkoholt tartalmazna... A természet tudós számára, aki feltalálta a dinamót, annak megoldása, hogyan lesz a borból gyengébb, könnyű ital, nem jelentett lehetetlent. A szeszest italt össze kell keverni vízzel! Ez így azonban nem jó, tehát a vízbe szénasavat kell „belepréselni”. Ehhez szükséges egy olyan palack, amely a nyomást kibírja, és amelyből a szénasavas vizet a borba lehet juttatni, fecskendezni. Nos ő ezt ki is találta, és most elhozta a főtí szüretre, itt van, tessék kipróbálni. Ezzel elővette a szódás üveg ösét, prototípusát.

Az első vállalkozó – állítólag – Vörösmarty volt, aki egy hosszú poharat fél-lal borral töltött meg, majd a tudós palackjából belefröccsentette a szénasavas vizet. Jedlik Ányos büszkén mutatott a habzó italra, mondván: Íme a spritzer!

Vörösmarty azonban rögtön közbevágott: – Spritzer? Ez túl németes. Jobb a magyar „fröccs”! – ezzel magasra emelte a poharat. A többiek követtek példáját, és az új itallal kocintva ittavább...

Közreadta: Ramsay Győző

AZ ÍRORSZÁGI...

(Folytatás az 1. oldalról)

és hozzanak meg minden alkalmas intézkedést, hogy elejét vegyék hasonló meg-törtetének a jövőben. Biztosítsák, hogy az igazságosság elvei maradéktalanul érvényesüljenek és főképpen gyógyítsák az áldozatokat és mindazokat, akiket meg-ráztak ezek az abnormális bűncselekmények” (Beszéd az ír püspökökhöz, 2006. október 28). (...)

A visszaélések áldozataihoz és családjaihoz

Borzasztó szenvedésben volt részetek és ezt valóban fájlam. Tudom, hogy semmi sem törölheti el azt a rosszat, amit elviseletetek. Elárulták a bizalmatokat, megsértették méltóságotokat. Sokan azt is megtapasztaltátok, hogy amikor elég bátrak voltátok, hogy beszéljete a veletek történetekről, senki sem hallgatott meg benneteket. Azok, akik a zaklatásoknak a kollégiumokban voltátok kitéve, még azt is átélteitek, hogy nincs mód elmenekülni a szenvedések elől. Érthető, hogy nehéz számotokra a megbocsátás és a kibékülés az Egyházzal. Az Egyház nevében nyíltan kifejezem a szégyent és a lelkiismeret-furdalást, melyet mindannyian érzünk. Ugyanakkor azt is kérem tőletek, hogy ne veszítsétek el a reményeteket. Az Egyház közösségében találkozzunk Jézus Krisztus személyével, aki maga is az igazágtalanság és a bűn áldozata lett. Hozzáát hasonlóan Ő is viseli igazágtalán szenvedésének sebeit. Ő megérti kínjaitok mélységét és hatá-sainak kitartó voltát életetekben, a más-sokkal való kapcsolataitokban, ideértve az Egyházzal fűződő kapcsolataitokat is. Tudom, hogy többeteknek még az is nehezére esik, hogy belépjen a történetek után egy templomba. Ugyanakkor éppen Jézus sebei azok, amelyeket megváltó szenvedései olyan eszközzé alakítanak át, amelyek révén megtörik a rossz hatalma és újjászülethetünk az életre és a reményre. Szilárdan hiszek a Krisztus áldozatában megmutatókozó szeretet gyógyító erejében, amely még a legsötétebb és legreménytelenebb helyzetekben is megszabadulást és az újrakezdés ígéré-tét tudja adni. (...)

Azokhoz a papokhoz és szerzetesekhez, akik szexuálisn visszaélték a fiatalokkal

Visszaéltetek a bizalommal, amit ártatlan fiatalok és szüleik helyeztek belétek. Ezért feleltenek kell a mindenható Isten előtt és az erre létrehozott bíróságok előtt. Elvesztettétek Írország népének megbecsülését és szégyent és gyalázatot hoztatok paptestvéreitekre. Azok, akik kö-zületek papok, megsértettétek a papi rend szentségét, amelyen keresztül Krisztus jelenvalóvá válik bennünk és cselekedeteinkben. Amellett, hogy hatalmas károkat okoztatok áldozataitoknak, nagy kárt okoztatok az Egyháznak és a papságról és szerzetességről való közvélekedésnek.

Arra buzdítalak benneteket, hogy végezzetek lelkiismeret-vizsgálatot, vállaljátok felelősségeket a bűnökért, amelyeket elkövettek és alázattal juttassátok kifejezésre sajnálkozásotokat. Az őszinte megbánás megnyitja a kaput Isten megbocsátása és a tényleges megjavulás kegyelme előtt. Személyesen imát és penitenciát kell végeznetek azokért, akiket megbántottátok, hogy így ti is tegyetek cselekedeteitek jóvátételéért. Krisztus megváltó áldozatának hatalma van megbocsátani a legsúlyosabb bűnöket is és a legszörnyűbb rosszából is képes jót teremteni. Ugyanakkor Isten igazságossága megköveteli tőlünk, hogy adjunk számot cselekedeteinkről anélkül, hogy bármit is rejtgetnének. Ismerjétek el nyilvánosan vétekeitek, vessétek alá magatokat az igazságszolgáltatásnak, de ne veszítsétek el reményeteket Isten irgalmában. (...)

Írország papjaihoz és szerzeteseihez

Mindnyáján szenvedünk azon testvéreink bűneinek következményeként, akik elárulták szent megbízatásukat, vagy akik nem megfelelő és felelős módon viszonnyultak a szexuális visszaélésekkel kapcsolatos vádakkhoz. A szegény és felhábo-ródás nyomán, amelyeket mindez kiváltott, nemcsak a világi hívők között, hanem köztetek és szerzetes közösségeitekben is, sokan vagytok, akik személyesen is elbi-zonylanodtatok és elmagányosodtat. Azt is tudom, hogy néhány ember szemében úgy tűntök fel, mintha bűnrészesek volnátok, s úgy tekintenek rátok, mintha valamilyen módon ti is felelősek volnátok más-sok vétkeiért. Ebben a szenvedéssel tel időszakban szeretnék megerősíteni ben-neteket papi és szerzetesi életetekben és küldetésetekben, s arra hívlek fel benne-teket, hogy szilárdítsátok meg hiteteket Krisztusban. (...)

Püspök testvéreimhez

Nem lehet tagadni, hogy néhányan közületek és elődeitek közül mulasztotta-tok, olykor súlyosan, a hosszú idő óta fennálló kánonjogi normák betartásá-ban a fiatalokkal szemben történt szexuális visszaélések ügyében. Komoly hibá-kat követek el a vádák kezelése kapcsán. Megértem, milyen nehéz volt felfogni a probléma elterjedt és összetett voltát, megbízható információkhoz jutni és igazságos döntéseket hozni a szakértők ellentmondásos tanácsaira támaszkodva. Mindezzel együtt el kell ismerni, hogy a dolgok megítélésében súlyos hibák törté-tek és az egyházkormányzás terén is voltak mulasztások. Ez komolyan aláá-sa a szavahihetőségeketbe és hatékonysá-gotokba vetett bizalmat. Méltányolom azokat az erőfeszítéseket, amelyeket azért hoztatok, hogy a múlt bűnei jóvá-tegyétek és biztosítsátok, hogy ne törté-njen hasonló a jövőben. Amellett, hogy teljes mértékben végrehajjtátok azt, amit a kánonjogi normák előírának a fiatalok-kal szembeni szexuális visszaélések kapcsán, továbbra is működjetekek együtt a vi-lági hatalommal az ő jogkörük területén. Természetesen a szerzetes előjáróknak is meg kell tenniük ugyanazt. Ők is részt vettek nemrégben itt, Rómában olyan összejöveteleken, amelyek célja ezeknek a kérdéseknek a világos és következetes megközelítése volt. (...)

Szeretnék néhány kézzelfogható kez-demenyézést figyelemtekbe ajánlani a je-len helyzet megoldására.

Az ír püspökökkel tartott találkozóm végén azt kértem, hogy az idei nagybőjt legyen az imádság időszaka, amelyben az Isten irgalmának és a Szentlélek ere-jének és szentségének kiadását kérjük országotokban az Egyháza. Most arra szólítalak föl titeket, mindnyájatokat, hogy pénteki penitenciáidat egy egész éven keresztül, mostantól egészen 2011 húsvétiáig ezért a célért legyenek felajánlv. Azt kérem tőletek, hogy bőjtjeiteket, imáitokat, szentírás-olvasásokat, irgalmas cselekedeteiteket ajánljátok fel a gyógyulás és a megújulás kegyelmének elnyeréséért az Ír Egyház számára.

Különös figyelmet kell szentelni a szent-ségimádnak, és minden egyházmegyében kell lennie olyan templomoknak vagy ká-polnákaknak, amelyek ezt a célt szolgálják. Bizom benne, hogy ez a program elho-za az Ír Egyház megújulását Isten igazsá-gának teljességében, hiszen az igazság szabadddá tesz (vö. Jn 8,32).

Ezenkívül, miután másokkal konzultál-tam a kérdéssről és imádkoztam felette, szándékomban áll meghirdetni egy apostoli vizitációt Írország egyes egyházmegyéiben csakis, mint a szemináriumokban és a szerzetesi kongregációknál. A vizitáció célja segíteni a helyi egyházaknak a megújulás útján és megszervezésében a Római Kúria és az Ír Püspöki Kar megfelelői iróddi fog-nak közreműködni. (...)

